
Driehoek

Agendapunt 3A: XR-blokkade op A10

Vergadering:	Driehoek
Agendapunt:	Demonstraties
Ingebracht door:	Ambtelijke driehoek
Behandelend ambtenaar:	5.1.2,e (OOV)

Gevraagd besluit

1. Kennisnemen van het informatiebeeld;
2. Instemmen met uitgangspunten;
3. Keuze maken voor een scenario benadering demonstratie;
- 5.1.2,d
5. Communicatie.

Aanleiding en context

XR heeft aangekondigd op 30 december 2023 een demonstratie te organiseren op de A10. In de driehoek van 4 december heeft de driehoek hierover gesproken en is de subdriehoek gevraagd scenario's uit te werken voor de benadering van deze actie. In deze oplegger treft u onder meer een actueel informatiebeeld, voorgestelde uitgangspunten en vier uitgewerkte scenario's (bijlage).

Bestuurlijke samenvatting

Ad 1) Kennisnemen van het informatiebeeld;

De politie geeft een toelichting op het informatiebeeld. Op het moment van schrijven is het volgende bekend:

Informatie over de voorgenomen actie

XR roept via diverse kanalen op 30 december 12 uur de A10 ter hoogte van (het voormalig) ING-kantoor te gaan blokkeren met als doel ING te dwingen te stoppen met het faciliteren en financieren van fossiele brandstoffen. Er worden op 17 en 24 december actietrainingen georganiseerd. Hoe groot het draagvlak is, is moeilijk in te schatten. Van XR is bekend dat ze een groot organisatievermogen hebben. Tijdens de A12 blokkades wist XR op het hoogtepunt duizenden mensen op de been te brengen. 5.1.2,d

5.1.2,d

5.1.2,d

5.1.2,d In Den Haag was er in toenemende mate sprake van tegengeluid en agressie jegens demonstranten. Het is in dit stadium nog moeilijk in te schatten wat de publieke opinie ten aanzien van deze actie gaat zijn en of er tegenreacties te verwachten zijn.

Gesprek OOV-XR

Op vrijdag 8 december heeft een gesprek plaatsgevonden tussen OOV en twee vertegenwoordigers van het A10-campagneteam van XR. Hieruit blijkt het volgende:

-Oplegnotitie-

- XR stuurt aan op een 'partnership' met de gemeente; er is immers een gemeenschappelijk belang. Partnership behelst in ieder geval dat de gemeente de actie faciliteert;
- Wat de strategie van de driehoek ook gaat zijn, het draagt naar verwachting van XR bij aan het succes van de actie: zowel als de actie ongemoeid wordt gelaten, als in de situatie dat wordt opgetreden;
- De plek is voor XR essentieel: het ING-gebouw is iconisch en wordt geassocieerd met ING. Andere manieren om ING te overtuigen hebben geen succes, dus is deze escalatie nodig. XR staat nog wel open voor een gesprek met ING mits met potentie van koerswijziging op korte termijn;
- De nood- en hulpdiensten zullen volgens XR worden doorgelaten. Daar zullen de demonstranten ook op worden getraind;
- Er is geen informatie prijsgegeven over hoe ze de snelweg opgaan. Het is 'learning by doing';
- XR geeft een dubbele boodschap af v.w.b. de duur van de blokkade: als we ze laten zitten dan zullen ze een kampement gaan opslaan (ze gaan niet weg voordat eisen zijn ingewilligd), maar tegelijkertijd hebben ze voor de lange termijn nog geen strategie bepaald/kenbaar gemaakt (als we worden verwijderd, dan komen we terug, maar weten nog niet wanneer);
- Er is een zeer kleine kans dat een ander moment voor de blokkade voor XR bespreekbaar is (zodat er voor gemeente en betrokken partners meer voorbereidingstijd is).

Beeld A10

De eigenaar en beheerder van dit deel van de A10 is Rijkswaterstaat. Dit betekent dat RWS verantwoordelijk is voor het onderhoud van de snelweg en de wegwitruiming. De weg valt binnen het grondgebied van de gemeente Amsterdam en is een openbare plaats in de zin van de Wom; dit betekent dat de burgemeester bevoegd is om te beslissen over demonstraties op deze weg.

De A10 is op het beoogde punt een vijfbaanssnelweg (rijbanen inclusief in- en uitvoegstrook), waar 100 kilometer per uur mag worden gereden. Vanwege de nabijgelegen toe- en afritten wordt er op dit stuk weg ook veel van baan gewisseld. De A10 onderscheidt zich in die zin van de A12. Daar vonden de demonstraties plaats op plaatsen waar de maximum snelheid 80 (tunnelbak) of 50/70 km per uur (toerit) was.

Het stuk snelweg bij de ING is essentieel voor de bereikbaarheid van in ieder geval het VU-AMC, in verband met de aldaar gelegen afslag S108. Indien de A10 bij ING wordt geblokkeerd is automatisch deze afslag niet bereikbaar. Dit heeft grote gevolgen voor bereikbaarheid VU-AMC. Een blokkade voorbij afslag S108 heeft minder impact op de bereikbaarheid van het ziekenhuis.

5.1.2,d

-Oplegnotitie-

5.1.2,d

Ad 2) Instemmen met uitgangspunten

Op basis van het informatiebeeld worden onderstaande uitgangspunten voorgesteld:

- De vrijheid van meningsuiting is een groot goed. Het recht tot betoging wordt erkend, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet;
- Het optreden is zoveel mogelijk gefaseerd en de-escalerend, waarbij zoveel mogelijk in verbinding wordt gestaan met de demonstranten;
- Enige overlast voor verkeer is gebruikelijk bij demonstraties en wordt getolereerd, zolang dit niet leidt tot onveilige situaties en Wom-belangen niet geraakt worden;
- Nood- en hulpdiensten kunnen te allen tijde ongehinderd doorrijden (aanrijdtijden moeten zoveel mogelijk gegarandeerd zijn), zo nodig via een korte omleiding;
- 5.1.2,d
- De verantwoordelijkheid voor een ordelijk en veilig verloop ligt primair bij de organisator o.a. door middel van het organiseren van een ordedienst die beschikbaar is voor contact met politie;

- 5.1.2,d

-

-

Ad 3) Keuze maken voor een scenario benadering demonstratie

De subdriehoek heeft vier varianten uitgewerkt voor de benadering van de demonstratie. Bij het opstellen van deze scenario's zijn op basis van het informatiebeeld de volgende afwegingen gemaakt:

5.1.2,d

-Oplegnotitie-

5.1.2,d

Bijgevoegd vindt u vier uitgewerkte varianten. De driehoek wordt gevraagd deze te bespreken en een keuze te maken. 5.1.2,d

5.1.2,d

Op basis van de besluitvorming in de driehoek en de verdere ontwikkeling van het informatiebeeld worden o.a. handelingsperspectieven uitgewerkt en in de driehoek van 18 december voorgelegd. Daarbij zal ook worden uitgewerkt wat de grondslag en het doel van het optreden gaat zijn (beëindigen en verplaatsen, dan wel beëindigen en vervolgen).

5.1.2,d

-Oplegnotitie-

Ad 5) Communicatie

Het doel van XR is om met de actie zoveel mogelijk media-aandacht te genereren. 5.1.2,d

5.1.2,d

5.1.2,d De mediastrategie is verder afhankelijk van het gekozen scenario.

Historie en verdere behandeling

Datum	Afgestemd in / met
4 december 2023	Driehoek
6 december 2023	Subdriehoek
11 december 2023	Driehoek

Meegezonden stukken

1. Scenario's benadering XR-blokkade A10